

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประเทศไทยมีการเล่นหวยที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือที่เรียกว่า หวย ก ข ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ประชาชนมีความต้องการเล่นหวยมากกว่าจำนวนหวย ก ข ของรัฐที่จำหน่าย จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2482 รัฐบาลได้มีการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล หรือ ล็อตเตอรี่ แทนหวย ก ข ลอตเตอรี่ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรก ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้กรมทหารมหาดเล็ก ออกลอตเตอรี่เป็นครั้งแรก เนื่องในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา และต่อมารัฐบาลได้ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลทำการจำหน่าย “หวยออนไลน์” เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2546

ปัจจุบันโลกของเรากำลังเผชิญอยู่กับความเป็นโลกาภิวัตน์ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีด้านต่างๆ นั้นเป็นไปในอัตราที่รวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันสูง แต่มีอีกทางเลือกหนึ่งที่ทำให้คนในสังคมคิดว่ารวยได้ คือ สลากกินแบ่งรัฐบาล หรือเรียกตามภาษาชาวบ้านว่า ล็อตเตอรี่ (lottery) ในปัจจุบันยังคงได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย โดยหากดูจากเศรษฐกิจที่ตกต่ำ แต่ในทางตรงกันข้ามการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นไปอย่างคึกคัก สังเกตได้จากราคาสลากกินแบ่งรัฐบาลได้กำหนดไว้คู่ละ 80 บาทแต่ราคาในท้องตลาดบางแห่งจำหน่ายคู่ละ 90 ถึง 100 บาท หรือกรณีถ้าเป็นเลขเด็ดเลขดังก็อาจจะมีราคาที่สูงขึ้นไปอีก เป็นเรื่องสำหรับผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกัน ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันได้ว่าสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นความหวังในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

ด้วยสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันมีความนิยมจากผู้ซื้อเป็นจำนวนมาก สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้จัดพิมพ์สลากในแต่ละงวดออกจำหน่ายถึง 46 ล้านฉบับ และแบ่งเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาล 30 ล้านฉบับ สลากบำรุงการกุศล 16 ล้านฉบับ รวมทั้งมีการจัดระบบการจัดสรรสลากใหม่ทั้งหมด อาทิ การจัดสรรสลากแก่ตัวแทนจำหน่าย การจัดสรรโดยผ่านบริษัทจัดจำหน่าย การจัดสรรผ่านองค์กรการกุศลต่างๆ เช่นองค์กรการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก หรือกระทั่งมูลนิธิโรงพยาบาลราชานุกูล และ มูลนิธิสงเคราะห์ฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการบ้านปากเกร็ด โดย

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้ทำการออกรางวัลทุกวันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน รวม 24 งวดต่อหนึ่งปี การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นเสี่ยงการ โชคที่ถูกกฎหมาย หาซื้อง่าย จึงเป็นที่นิยมของประชาชน เนื่องจากสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ซื้อ อย่างไรก็ตามตลอดเตอรี มีข้อแตกต่างที่เด่นชัด 2 ประการ คือ ประการแรก ท่านจะต้องมีเงินสดเท่านั้น จึงจะซื้อตลอดเตอรีได้ หากไม่ถูกรางวัลก็ไม่ต้องคิดหนี้สินเจ้ามือคนใด ประการที่สอง กรณีที่ท่านไม่ถูกรางวัล เงินที่ซื้อตลอดเตอรีนั้น ก็ถือว่าช่วยบำรุงชาติ โดยเงินนั้นก็กลับมาหมุนเวียนตอบแทนท่านและสังคม และยังสร้างรายได้จำนวนมากให้แก่รัฐบาล

นับจากอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นราคาสลากสูงสุดในช่วงปีพุทธศักราช 2551 ถึง 2552 ราคาที่ตลาดทั่วไปจำหน่ายอยู่ 100 ถึง 120 บาทถ้าเป็นเลขเด็ดเลขดังก็อาจจะมีราคาที่สูงถึง 150 ถึง 200 บาทเลยทีเดียว ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นถึงปัญหาของคนในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่มีความต้องการอยากจะทำรายได้ด้วยวิธีการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จึงสนใจที่จะศึกษาถึงการตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนไทยว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นและอยู่กับสภาวะเศรษฐกิจหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน บริเวณสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

การตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มาซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล บริเวณสี่แยกคอกวัว ถนนราชดำเนิน สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวนประมาณวันละ 500 คน ข้อมูล ณ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2552 เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p.608)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- สถานภาพสมรส
- ระดับการศึกษา
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- อาชีพ

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ การตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล แบ่งออกเป็น

- สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว
- แรงจูงใจในการซื้อ
- ความคาดหวัง

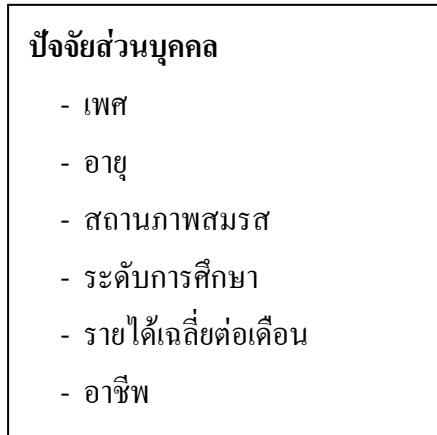
3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ กรกฎาคม 2552 ถึงเดือน กันยายน 2552

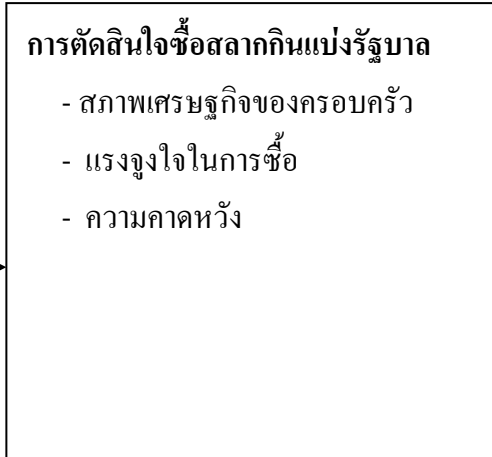
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน บริเวณสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี ของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจซื้อ หมายถึง กระบวนการประมวลความรู้สึคนึกคิดจากข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อเลือกเอาทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งในการซื้อ

ความคาดหวัง หมายถึง นึกไว้ คาดว่าจะได้ หมายถึง ปองไว้ แสดงความคาดหมายว่าจะต้องได้ในสิ่งที่คาดไว้นั้น

สภาพเศรษฐกิจ หมายถึง ดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งหากดัชนีปรับตัวดีขึ้นหมายความว่าเศรษฐกิจมีแนวโน้มดีขึ้น ในขณะที่การปรับตัวลดลงของดัชนีแสดงถึงภาวะชะลอตัวของเศรษฐกิจ

ผลกระทบ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้น ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสาเหตุหรือการกระทำ ผลอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจ

สลากกินแบ่งรัฐบาล หมายถึง สลากกินแบ่งรัฐบาล, สลากบำรุงการกุศล, สลากบำรุงการกุศลคนพิการ, สลากกินแบ่งรัฐบาลที่ออกโดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ออกจำหน่ายเดือนละ 2 งวด คือ วันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน จำนวนงวดละ 46 ล้านฉบับ

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และสำนักงานสลาก หมายถึง กิจการรัฐวิสาหกิจ ที่มีรัฐเป็นเจ้าของ สังกัดกระทรวงการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตและจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากบำรุงการกุศล และสลากบำรุงการกุศลคนพิการ รวมถึงสลากพิเศษอื่น ๆ แต่เพียงผู้เดียว จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหารายได้เข้ารัฐเป็นสำคัญ

ราคาสลากกินแบ่งรัฐบาล หมายถึง ราคาสลากที่มีการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล ระหว่างตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลขององค์กรการกุศลต่าง ๆ และนิติบุคคลกับผู้ซื้อทั่วไป การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล หมายถึง พฤติกรรมการซื้อของประชาชนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจในครอบครัวและสังคม แรงจูงใจในการซื้อ ความคาดหวัง และความเชื่อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน
2. ทำให้ทราบถึงความคาดหวังที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน
3. เพื่อให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลไปพิจารณากำหนดมาตรการปรับปรุงรูปแบบการให้บริการด้วยการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล และการควบคุมการดำเนินงานธุรกิจของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล